

Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(<http://www.thrinaina.com>)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

కనకమ్మ, చింతలచెర్వు.

శారదా చట్టము

తెనాలి, 1930.

Record no. 39

Kanakamma, Cintalacervu.

Śāradā caṭṭamu

Tenāli, 1930.

Record no. 39

SUNDARAYYA VIGNANA KENDRAM

1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampalli
Hyderabad – 500 044, Andhra Pradesh, India

Bibliographic Record Target

కనకమ్మ, చింతలచెర్వు.

శారదా చట్టము / చింతలచెర్వు కనకమ్మ. - తెనాలి : రజత ముద్రాక్షరశాల,
1930.

(1), 33 p. ; 16 cm.

Record no. 39


Kanakamma, Cintalacervu.

Śāradā caṭṭamu / Cintalacervu Kanakamma. - Tenāli : Rajata
Mudrākṣaraśāla, 1930.

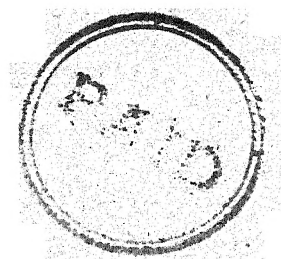
(1), 33 p. ; 16 cm.

Record no. 39

35 mm microfilm

Image placement: IA  IB IIB

Date filming began:



కొని కథను సరళంగా వ్యాకరణ
 గాఢపైన చిత్రం మంచిచిత్రం
 తుందని తేలింది. ఇక చివరిలకు
 వస్తాను. ఎలా చెప్పడం అన్న
 ఆ కథలో సంఘటనలు
 తలు ప్రదర్శిస్తున్నప్పుడు యథా
 మన జీవితంలోనే జరిగినట్లు
 గ్రతలూ వారితో బాటుమనమూ
 భవించి తన్మయులం అయి
 తే క పో తే ఏదో మన
 రంగస్థలంమీద అభినయించి
 అంతా అ స త్యం గా నో
 కిపోయిందా అని ఆలోచించాలి.
 మ యధార్థంగా జరుగుతున్నట్లు
 ర్పించే బాధ్యత దర్శకుడూ నటు
 డేడి. నటుల ముఖభావాలలో,
 లో, అంగచాలనంలో సత్ప్ర
 ర్వకమైన అనుభవం, వాస్తవికత
 పోతే చిత్రానికి పరిపూర్ణత,
 మత్వం రావు. అది చూస్తున్న
 పేక్షకులలో ఆ అనుభూతి
 ధార్థాలనే భావనకలగదు. తన్మ
 త లభించదు. పారవశ్యము
 రనందం ప్రాప్తించదు.
 మ సిద్ధాంతీకరించండి ఏది
 ఇప్పుడు మంచి
 నం నిర్ణయించండి
 ఎనా బాగుంది, బాగ

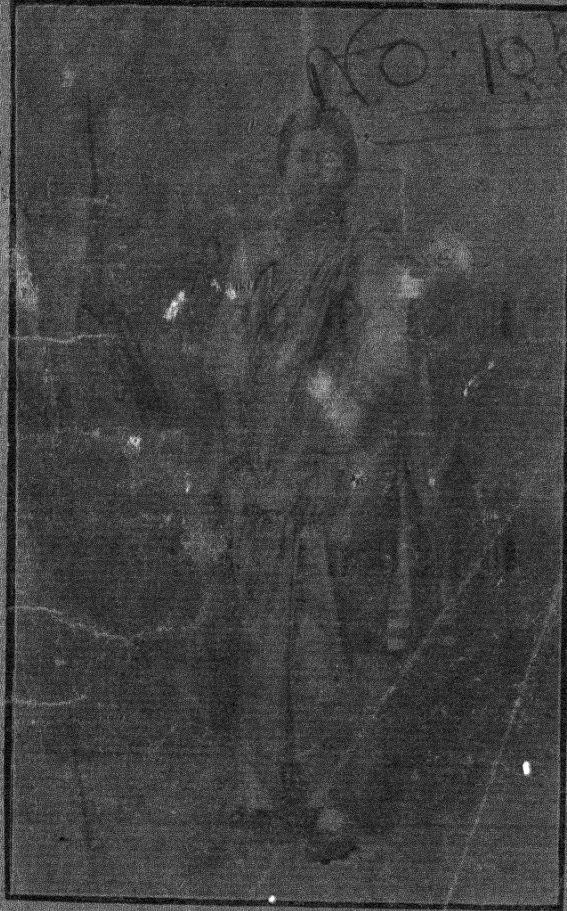
కన
 లు ఆయన
 కులతత్వం
 పాఠకులకు
 బొమ్మలు
 వాణ్ణి -
 ముఖం మీ
 కన్నా (త్రీ)
 గించదు. పో
 అంటే స్వతః
 ఉన్న బండి
 మంకి అది
 యాలకి
 కోలేదు.
 లివదల మధ
 వినోదమైన
 యి? అయి
 కుంటాను.

హైదరా
 శృంగర నా
 రస్వరూపం
 కంపుతో
 నాకు చంద్ర
 దుస్సహమం
 అమ్మే నేనే
 లన్నీ పోయి
 దాటేసి కా
 గా చేరుకునా
 కుండా వెంట
 ఈశ్వరుడు
 మతి నాకుష్ట

శ్రీ అన్నపూర్ణా దేవి గ్రంథమాల. 6-వ సం. 1952

శారదా నట ము.

గం. 1952



శ్రీ మాగంటి అన్నపూర్ణా దేవిగారు.

శారదా నట ము.

శ్రీ అన్నపూర్ణాదేవి గ్రంథమాల,

పూర్ణాపూర్ణ, బాడికేట, గుంటూరు.

బ్రాంచి, పవనకేట, ఏలూరు.

ఈ గ్రంథమాల శ్రీమతి మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారి భావకార్యముల వారియొక్క స్వీకృతి వ్యాకృత్యపరమమున ఆంధ్రసాహిత్యముల తరచుగా పరిశీలించడమునది.

గ్రంథ గ్రంథమాల వెలకొకటిహాఫ్ పూర్వము 50 పేజీలకు తక్కువ కాకుండా సాంఘికచారిత్రక కల్పనావిభాగములమీద నాణ్యమైన నవలలు గాని వ్యాసములు గాని ప్రచురించబడును.

పై నవలలు సాధారణముగా ఆంధ్ర యువతీ విద్యార్థివర్తనముల వారినే బహుచతులు బడసినవిగా నుండును. పై గ్రంథములకు సం॥ 1 కి రూ॥ 1-0-0 మాత్రమే చందా చెల్లించవలెను. ప్రతి చందాదాతకు 12 ప్రతులు బడయుగలరు.

వెలువడిన గ్రంథములు.

- [1] విమలానందము, స్వతంత్ర నవల.
గ్రంథకర్త, వడ్లపల్లి అరితాంబుగారు, కొవ్వలి.
 - [2] అన్నపూర్ణాదేవి జీవితము, పవిత్రమైన నారీచరిత్ర.
గ్రంథకర్త, అట్లూరి వెంకటేశ్వర్లుగారు, అంజనాపూరు.
 - [3] పద్మావతి, చరిత్రాత్మకమైన వచనకావ్యము
గ్రంథకర్త, గొర్రెపాటి శకుంతలాబాయిగారు, కరిగవోలు.
 - [4] అహింసా ప్రబోధము, సీతదాయకమైన వ్యాసరాజము
గ్రంథకర్త, బాలసీతారావుగారు, మరంగూడెం, ఏలూరుతాలూకా.
- శారదాచటము, శారదానికేతనవిద్యార్థినులవ్యాసములు.
వర్తతనేని వీరయ్యచౌదరి, సెక్రటరీ,
బాడికేట, గుంటూరు.

శారదాచటము

: వ్యాసరచయితలు :

ఆంధ్రయువతీ విద్యా పరిషత్తు సంఘముచే నిర్ణయింపబడిన బహుచతులు నందిన వ్యాసరచయితలు.

1 వ బహుచతు. శ్రీమతి చింతలచెర్ల కనకమ్మగారు,
6వ ఆంధ్రవిద్యుషి కక్ష్య.

2 వ బహుచతు. శ్రీమతి తుంగల లక్ష్మిదేవిగారు;
7వ ఆంధ్రవిద్యుషి కక్ష్య.

3 వ బహుచతు. శ్రీమతి నడింపల్లి సుందరమ్మగారు,
సాహితీ 6వ తరగతి శారదా నికేతనం, గుంటూరు.

రజత ముద్రాక్షరశాల, తెనాలి.

చిన్న మనవి

ఈ గ్రంథమాలను ఆంధ్రనాటిలోకమునకు శిరోమణియై దేశభక్తాగ్రేసరియై శ్రీ మహాత్మాజీ ప్రేమంపుపుత్రియై, కమ్మకులనాయకీమణియై, మృతజీవియునగు శ్రీమతి మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారి జ్ఞాపకార్థముగా ఆంధ్రలోక మంతయు నేకగ్రీవముగా చేయు ద్వితీయ వార్షికోత్సవ సందర్భమున మేమును ఉడుతాళిపి ఆంధ్ర ప్రాంతలోకము తరపున ది 17-10-1929 తారీఖున స్థాపించినారము.

ఈ గ్రంథమాలతోపాటు ఆంధ్రయువతీ విద్యాపరివత్సంఘమును స్థాపించి ప్రీవిద్యాభివృద్ధికై పాటుపడదలచి యున్నారము. మాప్రయత్న మవిఘ్నముగ సమకూర్చి మమ్ముల కృతార్థుల జేయుచుండుటకు శ్రీపరాత్పరుని మనఃపూర్వకముగ ప్రాధికంచుచున్నాము.

అయిదవ పుష్పముగా శారదాచట్రమును దయతో నొసగిన శ్రీ శారదావికేతన విద్యార్థినులకు కృతజ్ఞతాభివందనము లర్పించుచున్నాము.

మాగ్రంథమాల అయిదవ కుసుమమగు యీగ్రంథమును అవ్యవధిగా ముద్రణమునకిచ్చిననుశ్రమముని యెంచక అభిమానముతో త్వరలోముద్రణముపూర్తిగావించి మాకోర్కెను నేర వేర్చినందులకు శ్రీ రజత ముద్రాక్షరశాల వారికి వందనశతంబులు లర్పించుచున్నాము.

శారదాచట్రము

ఇండియానేశపు శాసన నిర్మాణ సభయొక్క యీక్రింది ఆక్టు 1929వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల 1వ తారీఖున గవర్నరు జెనరలుగారి అంగీకారము పొందబడి అందజేసి తెలియు నిమిత్తము ఇందుమూలకముగా పోకటింపబడుచున్నది:—

1929 వ సంవత్సరపు నె 19 రు ఆక్టు
బాల్య వివాహములను రూఢిచేయు విషయమున నిర్బంధమును విధించుటకై న ఆక్టు.

బాల్య వివాహములను రూఢిచేయు విషయమున నిర్బంధమును విధించుట యుక్తముగా నున్నందున, ఇందువలన యీ క్రిందివిధముగా శాసించడమైనది:—

సంగ్రహ వాచమును, వ్యాప్తియును, ప్రారంభమును

1. (i) ఈ ఆక్టును 1928 వ సంవత్సరపు బాల్య వివాహ నిరోధక చట్టము అని చెప్పవచ్చును.

(2) ఇది బ్రిటిషుబెలూచి స్థానమును సంతాల్ పంగణాలునుచేరియున్న బ్రిటిషు ఇండియా అంతకును వ్యాప్తిచును.

(3) ఇది 1930 వ సంవత్సరము ఏప్రియల్ 1 వ తారీఖున అమలులోనికి రావలెను.



నిర్వచనములు.

2. విషయములో గాని సందర్భములో గాని విరుద్ధమైన జేతైన నున్న నేతప్పు, యీ ఆక్షిప్తలో:—

(ఎ) “బిడ్డ” అను మాటకు మగవాడైనచో పదు నెనిమిది సంవత్సరముల వయస్సుకు లోగా నుండు మనిషి యనియును ఆడుదొంగైనచో పదునాలుగు సంవత్సరముల వయస్సుకు లోగానుండు మనిషి యనియును అర్థము;

(బి) “బాల్య వివాహము” అను మాటలకు అట్టి వివాహము చేసికొను మనుష్యులలో నెవరైనను ఒక బిడ్డగా నుండు వివాహ మనియర్థము;

(సి) ఒక వివాహ సందర్భమున “వివాహము చేసికొను మనిషి” అను మాటకు ఎవరి వివాహము అందు మూలముగా రూఢి చేయబడినదో వారిలో నెవరైనను అని అర్థము మరియు

(డి) “మైనరు (యీడురాని మనిషి)” అను మాటకు పదు నెనిమిది సంవత్సరముల వయస్సుకు లోగానుండు పురుషుడు గాని స్త్రీగాని యని అర్థము.

ఒక బిడ్డను వివాహము చేసుకొను, ఇరుపదియొకటి సంవత్సరముల వయస్సుకు లోగానుండు ఈడువచ్చిన పురుషునకు శిక్ష.

2. పదు నెనిమిది సంవత్సరములకు పైబడియును, ఇరు పదియొకటి సంవత్సరములకు లోపునను వయస్సుగల పురుషుడై యుండి బాల్య వివాహమును చేసుకొను ఎవరైనను వేయి

రూపాయలవరకు వ్యాపించగల జూరూనాతో శిక్షింపబడతగి యుండవలెను.

ఒక బిడ్డను వివాహము చేసుకొను ఇరుపదియొకటి సంవత్సరముల వయస్సుకు పైబడియుండు ఈడువచ్చిన పురుషునకు శిక్ష.

(4) ఇరుపదియొకటి సంవత్సరములకు పైబడియుండు పురుషుడై యుండి బాల్య వివాహము చేసికొను ఎవరైనను ఒక నెలవరకు వ్యాపించగల విశిష్టమైనచో గాని వేయిరూపాయలవరకు వ్యాపించగల జరిమానతో గాని లేదా యీ రెంటితో గాని శిక్షింపబడతగియుండవలెను.

ఒక బాల్య వివాహమును రూఢి చేసికొనినపుడు.

3. ఒక బాల్య వివాహమును చేయునట్టి, నడిపించునట్టి, లేదా నిర్దేశించునట్టి ఎవరైనను అది ఒక బాల్య వివాహము కాదని నమ్ముటకు తనకు కారణము గలదని అతనురుజువు చేసిన నేతిప్పు ఒక నెలవరకు వ్యాపించగల విశిష్టమైనచో గాని వేయి రూపాయలవరకు వ్యాపించగల జరిమానాతో గాని లేదా యీ రెంటితో గాని శిక్షింపబడ తగియుండవలెను.

ఒక బాల్య వివాహముతో సంబంధముగల తల్లికి లేదా తండ్రికి లేదా సంరక్షకునకు శిక్ష.

6. (1) ఒక మైనరు బాల్య వివాహమును చేసుకొను సందర్భములో, తల్లిగాని, తండ్రిగాని, సంరక్షకుడుగా గాని లేదా చట్టసమ్మతమైనదైనను లేదా చట్టపరుషమైనదైనను మరియు యితర హోదాలోగాని ఆ మైనరును తన యధీన

ములో నుంచుకొని, ఆ వివాహమును ప్రోత్సహించు ఏర్పాట్ల ననిచేయునట్టి లేదా అది రూఢిపరచబడుటకు అనుమతి నిచ్చునట్టి లేదా అది రూఢిపరచబడకుండ చేయుటకు అశ్రద్ధ వలన తప్పిపోవునట్టి ఏమనుష్యుడైనను ఒక నెలవరకు వ్యాపించ తగిన విషీకైదుతోగాని, కేయిరూపాయిలవరకు వ్యాపించ తగిన జరిమానాతోగాని, లేదా రెండిటితోగాని శిక్షింపబడ తగియుండవలెను:

అయితే ఎట్టి స్త్రీయును కైదుతో శిక్షింపబడతగి యుండగూడదు.

(2) ఈ సెక్షనుయొక్క కార్యముల నిమిత్తము, యిందుకు వ్యతిరేకముగా రుజువు చేయబడిననే తప్ప మరియు రుజువు చేయబడువరకును, ఒక మైనరు బాల్యవివాహమును చేసుకొని యున్న సందర్భములో అట్టి మైనరును తన ఆధీనములోనుంచు కొనియుండు మనిషి ఆవివాహము రూఢిపరచబడకుండ చేయు టకు అశ్రద్ధవలన తప్పిపోయినట్లు భావించబడవలెను.

3 వ సెక్షను క్రిందవచ్చు సేరములకు కైదు శిక్ష విధింపబడకూడదు.

7. 1897 వ సం॥రపు జనరల్ క్లాజుల ఆక్టుయొక్క 24వ (సెక్షన్ 1897 వ సం॥రపు 10 ఆక్టు)ను లోగాని ఇండియన్ పీనలు కోడు యొక్క సెక్షనులోగాని ఏమి చెప్పబడియున్నను దానితో నిమిత్తములేకుండ 3 వ సెక్షను ననుసరించి ఒక నేర స్తునకు శిక్ష చెప్పు కోర్టువారు (1830 వ సం 45 వ ఆక్టు) విధింపబడిన జుల్మానాను చెల్లించనియెడల అతడు ఏదైన

క్షాలమువరకు కైదును అనుభవించవలెనని ఆజ్ఞాపించుటకు అధికారము కలిగియుండ కూడదు.

ఈ ఆర్డు ప్రకారము విచారణాధికారము.

1895 వ సం॥రపు 5 వ ఆక్టు.

8. 1893 వ సం॥రపు క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడుయొక్క 190 వ సెక్షనులో ఏమి చెప్పబడియున్నను దానితో నిమిత్తము లేకుండ, ఒక ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు లేదా డిస్ట్రిక్ట్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు కానట్టి ఏ యితర కోర్టుగాని యీ ఆక్టుక్రింద ఏ నేరమును విచారణకు వట్టుకూడదు లేదా విచారించకూడదు.

సేరములను విచారణకు తీసుకొను పద్ధతి.

9. ఈ ఆక్టుక్రిందకువచ్చు ఏ నేరమునుగాని, దేనివిషయ మున నేరము జరిగించినట్లు చెప్పబడనో అట్టివివాహము రూఢిపరచబడిన ఒక సంవత్సరములోగా చేయబడిన ఫిర్యాదు నైనతప్ప, ఏ కోర్టు వారును విచారణకు తీసుకొనకూడదు.

1898 వ సం॥రపు 5 వ ఆక్టు.

ఈ ఆక్టు క్రిందకు వచ్చు సేరములను నుంచి ప్రారంభవిచారణలు

10. ఈ ఆక్టు ననుసరించి ఒక నేరమును విచారణలోనికి తీసుకొను కోర్టువారు 1898 వ సంవత్సరపు క్రిమినలు ప్రొసీ జరు కోడుయొక్క 203 వ సెక్షను ననుసరించి కోర్టువారు ఫిర్యాదును తోసివేసియుండని సందర్భములో, ఆకోడుయొక్క 202 వ సెక్షను ననుసరించి ఒక విచారణ తామే చేయునైన చేయవలెను లేదా తమకు లోబడియుండు ఏమొనటి తరగతి

మేజిస్ట్రేటునైనను అట్టి విచారణను చేయవలసినదిగా ఆర్డరు
పంపిన ఆజ్ఞాపించవలెను.

1898 వ సం॥పు 5 వ ఆక్టు.

ఫిర్యాది వ్యవస్థి జామీను పుచ్చుకొనుటకు ఆధికారము.

11. (1) ఫిర్యాదీని పరిక్షించిన తరువాతను ముద్దాయి
కోజరగునట్లు నిర్బంధించుటకు ప్రాసెసు జారీచేయుటకు
పూర్వమును ఎప్పుడైనను, కోర్టువారు వ్రాత మూలకముగా,
రికార్డు చేయబడిన కారణములను బట్టి తప్ప, 1898 వ సంవ
త్సరపు క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడుయొక్క 250 వ సెక్షను
ననుసరించి ఫిర్యాది చెల్లించవలసినదిగా ఉత్తరువు చేయబడ
గల ఏదైన పరిహారము చెల్లించబడు నిమిత్తము జామీనుగా
ఫిర్యాదీని నూరు రూపాయలకు మించని మొత్తమునకు
జామీనుదారులతో గాని జామీనుదారులు లేకుండగాని
పూచీఖత్తును వ్రాసియివ్వమని గోరవలెను; మరియు అట్టి
జామీను కోర్టువారు నిర్ణయించునట్టి కాలములోగా యివ్వ
బడనియెడల ఫిర్యాదు త్రోసివేయబడవలెను.

1899 వ సం॥పు ఆక్టు

(2) ఈ సెక్షను క్రిందతీసుకొనబడిన పూచీఖత్తు 1898 వ
సంవత్సరపు క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడు ననుసరించి తీసుకొన
బడిన పూచీ ఖత్తుగా భావింపబడవలెను. మరియు ఆ కోడు
యొక్క 42 వ అధ్యాయము తదను గుణముగా వర్తించ
వలెను.

పోలీ వ్యాసములపై అభిప్రాయము.

శ్రీ గుంటూరుపుర “శారదావిశేషము” నందు వి
ద్యాభ్యాస మొనరించు కొందఱు బాలికామణులచే “ఆంధ్ర
యువతీషటిపత్నంఘము” వారిచేనియమింపబడిన బహుమతు
లందుకొనుటకు, “శారదావివాహ శాసన సమంజసము” “శాస
నధికారము” అనునిరుపక్షముల యందును, సిద్ధాంతముగను,
పూర్వపక్షముగను, వ్రాయబడిన, వ్యాసరాజంబులనేడు ది
27-30-30 తేది నామూలాగముగ నాచేజూడబడియుండుట
లభ్య పడినందులకునేను మిక్కిలిగ సంతోషాంబుధి నోలాడి
యంటిననుట యతిశయోక్తిగానేరదు.

అందు శారదావివాహ శాసన సమంజసమును, వ్యాస
ముల రచించినవారు (1) శ్రీమతి చింతలచెర్వు కనకమ్మగారు
ఆంధ్రవిదుషీకృత్య (2) శ్రీమతి తుంగల లక్ష్మీదేవిగారు ఆంధ్ర
విదుషీకృత్య వీరుపురి అభిప్రాయము లమూల్యములై యల
గారు చుండెనట వింతగాదు. అభిప్రాయములకు వన్నె బెట్టు
నట్లు వీరు మధ్య మధ్య జూపించిన శృతి, స్మృతి. పురాణ చారి
త్యాత్మకములగు ధర్మములనేకములు నిర్వివాదమై, పూర్వా
చారపరాయణుల మనంబులను తృణకొలుంబున మాడ్చునొన
రించులాగున సుబోధ్యమైయొప్పుచుండెనట సత్యదూరము
గాదు. భాషాసౌకుమార్యమునందును పదలాలిత్యమునందును

గంభీర భావములకును నుభయవిమూలములును సమాన
స్థానములకరించుచుండునటు నాహితీకోవిదతి సంజేషం
చును.

అయిన శ్రీమతులగువాండ్లది వ్యాసములయందొక్క
చిన్న భేదమునాబట్టి యోద్యచ్చిక్కుముగ గోచరించి యుండె
ననుట గూడ చదువరులు గమనింతురుగాని యని మనవి
చేయుచున్నాడ.

ఏమన, శ్రీ చింతలచెర్వు కనకమ్మగారి వ్యాసగమ
నము ఛారాశర్మగారి, చివరనుండి బక్షింపబడు “నిఘంటు
దము” పత్ర మధురరవాభివృద్ధియు, మహర్షుల పూర్వాచర
విమర్శనయు, ప్రస్తుతసంస్కర్తలకు పూర్వులొసంగినయవకాశ
ములును, జక్కగ విశదీకరించినచుట కీ, వ్యాసమునకు
బ్రహ్మధను బహుమానమొసంగి యామెను బహూకరించుట
యుత్తయోత్తమమని నాయభిప్రాయమును చెలియజేయు
చుంటిని.

రెంప వ్యాసమునుగూర్చి వేరగ వచింపనక్కరలేక
పైసందర్భములయందు శ్రీమతి తుంగల లక్ష్మిదేవిగారి వ్యాస
రాజముగూడ నిట్లే పండితమండలి సలరింపజేయుచున్నదనుటకు
నేవెనుకాడుట లేదుగాని, మొట్టమొదటనున్న మాధురియం
త్యమున కదృశ్యమునొంది, మొదటనుండి భక్షించిన, నిత్య
ఖండమువలె, పొడపూపుచున్నదని మాత్రమునుడువుక తప్పదు.

తత్కారణంబున నీవిమరీతమునకు, రెండవ బహుమతి
నొసంగి సత్కరించుట యుత్తమ మనియు, నామెయచిరకాలం
బున “భాషాభూష” యనుబిరుదంబునకు యోగ్యయగుననయు
నేనభిప్రాయమొందుచు మదీయసంతసంబును కెలిబుచ్చు
చుంటిని.

ఇంక “శారదాశాసనధిక్కారమును” గూర్చి వ్రాసిన
వ్వాడెదుగురిలో శ్రీమతి నడింపల్లి సుందరమ్మగారు (సాహితీ
కి వతరగతి) ప్రథమురాలని వచించుటయందెంత మాత్రమును
సందేహింపనవసరము గన్పట్టదు.

ఈమెవ్యాసమునిశ్చయముగ విమరీతమున కాద
ర్శకప్రాయమని గట్టిగనుడువుచుంటిని. వ్యాసమునురచియించు
పద్ధతి నేముందుగమనింపవలసి యున్నది. అదేమన, దేనిని
గూర్చితాను సిద్ధాంత మొనరింపదలపడినదో యాసందర్భ
ములను పాతకలోకమునకు సుబోధమగునట్లు ప్రథమమున
నావిషయములను జర్పనీయాంశములుగ వ్రాసియుండుట
యుత్తమవ్యాసరచనామార్గమని యనుట యందు చదువరులు
సందేహింపరు. ఇయ్యదిముఖ్యముగ నిందు బేర్కొనవలసిన
విషయమై యున్నది.

తరువాత భాషయందు గూడ నీమె “సాహితీ కివ తర
గతి” యగుటయ్యుపై వారికంటె వయస్సుననుగూడ తక్కువ
యగుటయు జూడమిక్కిలి భావగంభీరతయు, ముద్దులొల్కు

పదబాలమును, నవ్వుబుట్టించు సామెతలను గూర్చి, ఎయ్యెడి భాషాయోషకు నలంకారముగనునో నట్టి, వ్యాకరణమునందు గూడ తగినంత విజ్ఞానము గలదని నుడువుటకెంతమాత్రమును వెనుదీయ నవునరమగపడుచుంట లేదనియు నీమొకు మూడవ బహుమానమొసంగుట యుచితమనిదలంచి, పరిషత్సంఘమువారు నిర్ణయించుకొనిన రెండుబహుమానములు గాక ప్రత్యేకముగ నింకనొక బహుమానముతో నీమొనుగూడ సత్కరించెదరని శ్రీవారిని నేను ప్రోత్సహమొనరించుచుంటిని.

ఇట్టియువతీపరిషత్సంఘమును స్థాపించి యువతీలోకోద్ధరణమునకు దీక్షాబద్ధకంఠులగు, శ్రీకుర్రాగోపాలకృష్ణయ్యగారికి, చిరాయురారోగ్య భాగ్యంబులొసంగి ముందంజతో, వర్తించెడు గాకాయని, భగవంతుడగు శ్రీ గోపాలకృష్ణ పరబ్రహ్మమును బ్రార్థించుచుంటిని.

27—2—30 }

తె నా లి. }

ఇల్లు కవిరాజ్

పంశిత, దంతనాట నాగేశ్వరశాస్త్రి.



ఆంధ్రయువతీ పరిషత్సంఘ సభ్యుడు.

శారదా శాసనమే నమంజనము.

చింతలచెర్వు కనకమ్మగారు, ఆంధ్రవిదుషీ, శారదానికేతనం.

భారత దేశమును నిష్పాదు కలనరపటచిన సమస్యలలో వివాహశాసన మొకటియైయున్నది. అయ్యది నిజమొసా బాల్య వివాహములను నవస్తా భాగములనుండి తప్పించుటకు శ్రీలపాలిటి కల్పతరువనదగినది. కనుక నీచట్టమును రాజప్రజామోదముల నందజేసిన శ్రీహర విలాస శారదాగారిని యెంతయో యభినందించ వలసిన విషయునుని యాబాల గోపాలము తెలిసిన విషయమే. భారతదేశము స్పృహ్యుని నుండి భక్తిప్రేమల కాధారమై యనుకూల దాంపత్యమున కెంతేని ప్రఖ్యాతి బడసినదియుని వేరుగ చెప్పనక్కరలేదు. ప్రేమనే ప్రధానముగఁ దీసికొని భారతి నారీమణులు తమ హృదయ నాధుని వైవ తుల్యుచిగఁ బూజించి ప్రాణేశ్వరు డెంతటికష్టముల యందిమిడి యున్నను, నెట్టిదురవస్థల యందున్నను సహధర్మ చారిణులై తన మనసార ప్రేమించి నట్టివాని నేనాడు పరిణయ మాషిరో యట్టి పతివ్రతామ తల్లులు శ్రీజాతియొక్క యాన్నత్య స్థితి కాదర్శనాయలైన సంగతి లోకమెరుగదే

దీనికంతకును విద్య కారణము. కనుకనే పురాణకాలమున గుణ రత్ననిధియును, పతివ్రతా శిరోమణియును, సత్సవర్తన కాలవాల మైనదియు, స్వావిత్ర్యుచాసనేద్భవురాలు నైనట్టి

సావిత్రిదేవి యుక్తకాలమున విద్యా శిక్షణమొంది తన యిష్టముగు వసుని పరిణయమాడి యమునంతటి వానివలన భక్తకాయుర్దాయమును, అంధులైన యత్త మామలకు నేత్రప్రాప్తియును, పునస్సామ్రాజ్య ప్రాప్తియును, పుత్రహీనులైన మాతా పితరులకు సంతాన ప్రాప్తియును గలుగఁ జేసి, యాపతివత్తా తిలకము భ్యాతిగొంచలేవా. కనుక ప్రతిస్త్రీకి మంచి విద్యల నేర్పి వారి యజ్ఞనాంధకారమునుఁ బోగొట్టవలెను. సమనారు సంవత్సరములకు పూర్వము వివాహము చేసిన యెడల నామెకు చక్కగా విద్య నేర్చుకొనుటకుఁగాని, భర్తకుఁ జేదోడ్డై మెలంగుటకుఁగాని, యవకాశ ముండనేరదు. అట్టి సతీవతుల దాంపత్యము దాంపత్యమని యనిపించుకొనజాలదు. అట్టి దంపతులకు గలిగిన శిశువులు గూడా మిక్కిలి బలహీనులై యనేక జాడ్యముల కాలవాలముగ నుందురు. కొంత కాలమునుండి భారత దేశమందు కొన్ని సంఘములలో మఱింత వింతలుగ బాల్య వివాహము లాచరించఁబడు చున్నవి. ఆపద్ధతియే నేటికిఁ గ్రమముగా నన్ని సంఘములలోనికి నంటువ్యాధివలె వ్యాపించినది. ఎట్లైన మనకు మహ్మదీయ పరిపాలన కాలమున మహ్మదీయ సెనికలు వివాహము కానికాలికలనుఁదీసుకొని వెళ్లుచుండెడివారు. అందువలన పిన్న వయస్సునందె వివాహము చేసెడివారు. కాని పూర్వము బాల్య వివాహము లేప్పుడును జరుగుటలేదని దేశ చరిత్రములను బట్టి చెప్పవచ్చును. దీనిని బట్టిచూడ ప్రాథ వివాహములే

ప్రాశస్త్యములు కనుక ప్రపంచము నందెక్కువమంచి గ్రహించిరినివేరుగచెప్ప నక్కఱ లేదు. కొంతమంది మూర్ఖులు బాల్య వివాహములే మంచివి. వానిని మన హిందువులు విడనాడరాదు. ప్రాథవివాహము వలన మన కనేక నష్టములు గలుగును. కనుక మీరు బాల్యవివాహములే మంచివని ప్రతి మండలముల యందు దనర్థదాయక మగు ప్రచారము కొందరు సాగించుట నెంతయు శోచనీయము. పూర్వార్చార పరాయణుల మని చెప్పు కొనుచు, భారత రామాయణాది పురాణములలోని విషయములను సమయము వచ్చినప్పుడు ప్రమాణములుగ దీసికొనుచు, దమకీష్టము లేనిసమయముల యందు వాటిలోని సీత, ద్రౌపతి, లోహముద్ర, స్వయంవరాదుల యంశములను లెక్కనేయక మరుగు పరుచుట చాలవంతగ నున్నది. ఇట్టి దుస్థితుల కంతకు మూలకారణము బాల్య వివాహములేయని దృఢముగా చెప్పవచ్చును.

అవయములైన సఃపూర్తిగాని తరుణమున లోకజ్ఞానము తెలియని సమయమున, యాట పాటల యందు తిరుగువేళ బాల్య చాంచల్యము వదలని కాలమున, సంసార భారము నెత్తిగట్టి యంపుట వలన నత్త మామల వలన గలిగెడు యనేక బాధల కోర్పి పడమూడు లేక, పదునాల్గు సంవత్సరములకే సంతాన వత్తులై మాతృసానము నాక్రమించుకొనుటయా? అట్టి వారికిఁ బుట్టుబిడ్డ లెంతటి యాజాను బాహుళ్యో యెంతటి క్షేజస్సంపన్నులో యెట్టి యారోగ్య వం

తులో చెప్ప నవసరము లేదు సరిగదా, అట్టి వయస్సునఁ బుట్టిన బిడ్డలు సైతము బుట్టిన దినముననో లేక మరుసటి దినముననో నెలవెట్లుట కావలనో ఘరణించు చున్నారు. ఇట్టి విషదశ హిందూదేశములో మఱియు, నాంధ్ర రాష్ట్రములోని స్వాను భవములను బట్టి చూచిన యెడల ప్రతి మానవునికి దేహము జలదరింపఁ జాలదు. కావున బాల్య వివాహముల వలన వధూవరులకు మితి మీరని నష్టములున్నవి.

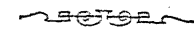
పిన్న వయస్సులోనే వివాహము చేయుటచేత వరులకు విద్యనశించును. చదువుకొనదగిన కాలములోనే సంసార బాధ్యత మీదపడుటచేత నున్నతవిద్యఁబడయుట కవకాశము లేదు. కనుక వారు దారాపుత్రాదుల పోషణమునకు నేయల్పు యుద్యోగములకో యాశపడి విద్యను మానుకొనవలసిన వారగుచున్నారు! అదియుగాక వారిలో నెవరికో యొకరికి దైవికముగ నంగ వైకల్యముగాని, తల్లిదండ్రుల వలనవచ్చిన వ్యాధులుగాని, సంభవించినయెడల వారల న్యాయముగా సంసారసముద్రమున జీవనస్థలము గడుపుటకుఁ గష్టపడవలసిన వారగుచున్నారు. ఇప్పుడతి బాల్యవివాహములు చేయువారు వచ్చుసంబంధములు మించిపోవుననియో, బొమ్మలపెండ్లిశృ మాదిరిగాఁజేసినయెడల వేడుకలు చక్కగనుండుననియో, నాయనమ్మలు చూడవలెననియో, పెద్దవారి పెండ్లితోపాటు ఖర్చులు తగ్గుననియో, తల్లి చూచుకొన వలెననియో, తలం తురుగాని వధూవరుల నాలోచింపర.

వివాహము వినోదము చూచుటయూ వధూవరుల యావజ్జీవ పర్యంతమున భరింపవలసిన సంసారసౌఖ్యము ఆనందము, నిరుపమానప్రేమ, పురుషార్థ సంపన్నలము, ననుభవించుటయూ? ఏదియెట్లున్నను బ్రహ్మచర్యము, ఉన్నతవిద్య తేజస్సంపద, లోకజ్ఞానము, ధర్మనిరయవిచారము, సత్సంతానము, అకలుష్కప్రేమ, పురుషార్థ చతుష్టయమునందుఁగల పరమబ్రహ్మజనము. వీనింబడయ వలయునన్న నేటి శారదా శాసన రూపమును దాల్చిన రజస్వలానంతర వివాహముకన్న యన్యమైనది వేఱొందుగానము. ఇద్దాని వలననే ప్రయోజనములు సాధించుటకు సుకరమగును. బాల్యవివాహమందన్ననో? బ్రహ్మచర్యాధి ఫలముల కవకాశ మేమాత్రము లేకపోవుట యేగాక మీఁదుమిక్కిలి యనర్థములకుగూడ దావేర్పడుచున్నది. అందుచేతనే రజస్వలానంతర వివాహమువలె రమణీయత యేమాత్రము బాల్యవివాహము చేఁగూర్చజాలదు.

ఇదినేడు పూర్వాచార పరాయణులమని చెప్పకొను వాడు కాలాంతరమునఁ గల్గినమార్పులఁ దడవకయే శాస్త్రీయములని చెప్పనాహించినను హిందువులు మొదట నుండి వేదస్మృతి శాస్త్రాధిష్ఠిత్వములే పూర్వకాలపు ప్రాథవివాహ పద్ధతులఁ దెల్పుచున్నవి. వానికే దోడు లోకాచారముగూడ బలవత్తరముగఁ సాక్ష్యమిచ్చుచున్నది. అట్లు గాకున్నచో నొక్క బ్రాహ్మణ శాఖవారిలోనే యుత్తరహిందూస్థాన బ్రాహ్మణులకొక యాచారము దక్షిణమున మలయాళ

(బాహ్యులకొక యాచారము ఆంధ్రరాష్ట్ర) (బాహ్యులకొక యాచారమునగునా? ఇది కేవలమసంగతము. కల్పనాచాతురి భక్తచేసెడు సత్కృత్యములలో సాంసారిక యాత్రానగము పంచుకొని తోడుకొడిగా నుండి సర్వబాధ్యతలు మోచునట్టిది కదా భార్య. అట్టిదియేగద వివాహమున కర్హురాలు. అట్లుండ చేదశాస్త్రములు వివేకింపగ నెప్పుడుచెప్పవు. వేదాంగ ధర్మ శాస్త్రార్థులుగూడ ప్రాజావినావామును గూర్చి ప్రబలముగా వాదించుటయేగాక లోకాచారమును గూర్చిగూడబ్రత్యేకధర్మముగాఁ బరిగణించిరి. యేభ్యఃమైనను నెప్పుడుమంది యాదరించి యొనర్చుటయే ధర్మమునకు విలువయనియు నయ్యది యే ధర్మమునియును మహర్షులు విశాలదృష్టితో స్మృతులురచి యించియుండిరి. అయ్యదియే నేడు బాల్యవివాహములను విషవృక్షములకు వేరువురుగై బరిగినశారదా వివాహచట్టము. అదియేధర్మబద్ధమైనది. శాస్త్రీయమయినది “రాజానుమితో ధర్మః” అనియందును గదా పెద్దలు, రాజానుమోదమై బహుజనామోదదాయకమై మొదలునుండి నేటివరకును సర్వాచరణీయమై దేశమంతట పరంపరాచారముగ వచ్చుచున్న ధర్మముగాక వేరొకటియెట్లుకాగలదు. అందుకనియే అచారః ప్రథమోధర్మః అనిగూడ శ్రీకృష్ణ భగవానుడు రచించియున్నాడు ధర్మమున్న నెప్పటికేది; మనువుకాలమునాటి ధర్మములు పరాశరుని కాలమువఱకు జరిగెనా? జరిగినచో దక్కిన స్మృతులు ప్రబుట కవకాశము గలదా. కావుననే దేశకాలను సరణముగా

ధర్మములు మారుచుండునని తేలుచున్నది. ఇప్పుడుమన దేశ వర్తిస్థితులనుబట్టియు కాలానుసరణముగ యోచించినను, ప్రజాభీష్టమును బట్టిచూచినను ప్రాథ వివాహమంతటి ప్రయోజనదాయకము మఱియొండుగాకున్నది. సమీచిన ధర్మము శాస్త్రసాంప్రదాయమునై యుండుచున్నది. భారతీయుల స్వాతంత్ర్యలతకు బరదోహదమైనగుండు చున్నది.



శారదా శాసనమే సమంజసము.

శ్రీ తుంగల లక్ష్మీదేవిగారు. ఆంధ్రవిదుషికత్వ, శారదానికేతనం గుంటూరు.

(పస్తుతమా నేతుహిమాచల పర్యంత ప్రజా సామాన్యములో గందరగోళమును గల్గించుచున్నది హిందూమత వివాహ విషయక సమస్య. ఇదియే మున్నుండు దేశమునకుఁ గల్యాణమును గూర్చుబోవుచున్న శారదా వివాహ శాసనము.

ఏ దేశము గాని, యే సంఘము గాని, యేజాతి గాని, యభివృద్ధికి రావలెనన్న స్త్రీలు బలాధ్యులై సన్మార్గవర్తిన్లులై యుండవలయును. భరతఖండమున నెప్పుడు ప్రకృతి స్వరూపిణియగు నారీమణి సకలజన గౌరవకారిణియై గృహరాజ్యమున రాణియై యుండునో యానాడు భారతదేశము

సుశీతముగా నుండగలదు. ఇప్పుడు భారతదేశములో నిట్టి మార్పులందులకు కలిగినవియో విచారితము. ఇట్టిసమయములో బిల్లు ఎందుకు ప్రవేశపెట్టిరో జర్పనీయాంశము. వీటి యన్నిటిని మూలకారణము బాల్యవివాహములే. బాల్య వివాహములు చేయుట వలన దేశమభోగతి పాలయినది. ప్రపంచము దేవాంతమునను జూచినను, మొత్తముమీద రెజన్వలానాతర వివాహములే కనుపించుచున్నవి. కాని బాల్య వివాహము లెంతమాత్రము స్తుతిపాత్రములైనవికావని వక్కాణించి చెప్పగలను. మొదటిది విద్యయే ప్రధానము. కనుక విద్యా విషయమును గురించి విచారితము.

పూర్వము మన స్త్రీలందరు విద్యా ప్రాప్తినిరాంక్షించుట లేదు. ఇట్టిసమయములో మనహిందూ రాజుల పరిపాలన మంతరించి మహమ్మదీయుల పాలనక్రిందికివచ్చినది. మనభారత స్త్రీలు సాధారణరాసులగుటచేత మహమ్మదీయులు కామాతురులై స్త్రీలను దొంగలించుకొని తీసుకొని వెళ్లుట మొదలిడిరి. మనము ప్రాణముపోయినను యొప్పకొందుముగాని మానభంగమున కెంతమాత్ర మొప్పుకొనము. అందుచేతనే స్త్రీలను వెలుపలికి రానివ్వక గృహములయందు దాచియుంచుట తలపించినది. అందుచేత విద్యనేర్పుకొనుటకు వీలులేక తల్లిదండ్రులు పసికూనలవ్వుడే వివాహముచేయుచుండిరి. అప్పటినుండి నేటివరకు యీ యాచారమే పరంపరగా జరుగుచు వచ్చినది. ఇట్టిదురాచార పితౄచమును పార

దోలి చక్కని విద్య గఱపింపవచ్చుననిన నేటి వివాహచట్టమే ముచియవకాశము. విద్యనేర్చిన జ్ఞానముతో కూడి యలరారుచుందురు. కొందరు పూర్వాచార పరాయణులు స్త్రీలకు విద్య వచ్చిన పనిబాటలు చేయరనియు నిష్ఠము వచ్చినట్లు చరింతురందురు. ఇయ్యది కేవలము సత్యదూరమని చెప్పవలయును. ఏల యన విద్యనేర్వనిచో కార్యేషు దాని కిర కేషు మంతి యుని అర్యజనోక్తి గలుగుట దుష్టుమైన సంగతి కనుకనే భర్తకు తోచని విషయమున భార్యకు చెప్పగల శక్తి యుండగలదు. పూర్వము విద్యనేర్చియేకదా మొల్ల ముద్దు లొల్కు రామాయణము రచించినది. ఆమెకీరి నేటికిని దశదిశలయందును వ్యాపించియున్నది. విద్యనేర్చిన పుస్తకములు కూడ వ్రాయగలరు. విద్యనేర్చియుండిన యెడల పిల్లలకు నగుపాలతోన విద్యగరపగలదు తల్లి. విద్యనేర్చినవనిత గృహమును పరిశుభ్రతగా నుంచుకొనగలదు. కాన వీటి నన్నిటిని సమకూర్చగలదు. ఈ శారదాచట్టము మార్పు పదారు వత్సరముల వరకు వివాహముచేయకూడదని యనిరికావున యీలోపుగా చక్కగా విద్యనభ్యసించ వచ్చును గొండవది వివాహము కనుక నద్దాని గూర్చియిక నాలోచితము.

హిందువులు పిల్లలకు యుక్తవయస్సు రాక మునుపే పెండ్లిచేయుట యాచారమై యున్నది.

అవ యవము లైన పరిపూర్ణము గానట్టి వేళ, మనో వికాసమున కవకాశము లేనట్టి వేళ, సంసార మనే గుది

గొయ్యను మెడకు గట్టు చున్నారు. ఇంతలో గర్భము తాల్చిన సంతాన వత్తియై పసిబిడ్డను సంతోషించుటయా? ఎంతటి వింత? ఇట్టి పసిపాపలకు బుట్టిన బిడ్డ లేత బలాభ్యుతో యదివిచారిం చుడు వారు పుట్టిన రెండు మూడు దినముల లోనో లేక కొంత కాలమునకో మరణింతురు. లేకున్న గర్భము తాల్చిన తల్లి ప్రసవించి యాడుయే మరణించుట, యాశ్చర్య మైన విషయము కాదు. లేకున్న భగవంతుని యనుగ్రహము వలన బ్రతికి యుడిరా? వారు నసమర్థులై యెందులకు పనికిరాక యుందురు. కొందరు దలి దండ్రులు ధనమున కాశంపడి మూడు కాళ్ల ముసలికైన యిచ్చుట చూచు చున్నాము కదా. ఈమె కాపురము నకు వెళ్లిన కొంత కాలమునకో లేక వెళ్లక మునుపో మృత్యు వాత బడుచున్నాడు భర్త. అట్టి స్థితిలో నామె విషయము విచారించిన కటిక రాగుండెగల వారిమన మైన కరుగకమానదు.

తదితర జాతులకన్న బ్రాహ్మణ నైశ్యులందు మిక్కి టముగా బాల్యవివాహము లాచారములై యున్నవి. భారత దేశము ప్రేమాధారమైన దాంపత్యమున కేంతేని విఖ్యాతి నాజ్ఞించి యున్నది. ఈయంశములన్నియు నొక్కచోనుంచి చూచినయెడల రజస్వల వివాహములే శాస్త్రీయములుగా గాన్పించుచున్నవి. మధ్యకాలములో భారతదేశమందలి కొన్ని సంఘములలో బాల్యవివాహము లాచరింప బడుచున్నవి. మిగత సంఘములవారు వారినిజూచి వీరుచేయుట చేత వీరి

సంఘములలోనిని నష్టజాతక లత ప్రాకియున్నది. పూర్వము ప్రపంచముం ద్రేపాంతముల యందును, జూచినను రజస్వల వివాహములే యున్నట్లు కాన్పించుచున్నవి. రజస్వలయైన తమనది వివాహము చేయవలయును. ఇట్లుచేసిన దేశమున కరిష్టము సంభవించదు. అదిధర్మముకాదందురా, మనముషులు చెల్వలేదందురా దీనినిగురించియు విపులముగా విచారితము. ఆయాకాలమందలి ఋషులు యా యా కాలమునకు నను కూలముగా శాస్త్రములు మొనలగునవి రచించియుందురు. కాలమునకు తగినట్లుగా మార్పులు గలుగుచుండ వలయును. ఈ కాలమునకు తగినట్లుగా మార్పుచేసివారు. ఇదియునుగాక రాజానుమోదమై బహుజనాదరణము బడసినట్టిదియే ధర్మము గునుగదా. దేశకాలములను బట్టి ధర్మము మారుచుండును. రాజునకిష్టమైనది ప్రజలకు ననుకూలమైనప్పుడు ధర్మమందురు. రావణునికాలమందున్న ధర్మము లీకాలమందున్నవా కాపున దేశకాలములబట్టి ధర్మముమారుచుండును. మనజాతికి మన మతమునకును, మననాగరికతకును, సంతయుకళంకము ప్రాసా దించునట్టిది బాల్య వివాహములే. కాన బాల్యవివాహములను ఛేదించుటకు ప్రయత్నించ వలయును. ఇప్పటిస్థితికి చాలవరకు బాల్యవివాహములు మానిరనియు చెప్పవచ్చును. భారత దేశము యొక్క శక్తినంతటను పీల్చి పిల్చి చేయుచున్న వీ బాల్య వివాహములే. వివాహము చేయుచున్నప్పుడు మృత్యువును ముందు కని ప్రశ్న రావచ్చును. అన్ని కష్టములయందును సంపారముగ

నెగ్రబాస బాల్యవివాహమును తెగులును నశింపజేయుటకు కట్టుదిట్టములతో నున్నగాని బాల్య వివాహములు మానరేని తలచిరి కావున ప్రచారములోఁబెట్టిరి. చిన్నతనములోనే వారికి వివాహముచేసి యధోగతి పాలుచేయుట కంటె రజస్వలా నంతర వివాహములే మంచివనిచే న్నవచ్చును.

బ్రాహ్మణులలో గొందరు వ్యతిరేకులు తమబిడ్డల కప్పుడే వివాహములుచేసి నైచిరి. వివాహము చక్కగా విద్య నభ్యసించిన తదుపరి చేసిన నామె మనమునకు ననుకూలమైన వానిని తనకులములో పెండ్లి చేసుకొనగలదు. కొందరు దలి దండ్రులు ధనమునకాశపడి యివ్వనున్న పోట్లాడియైనవివా హముచేసుకొన గలదు. ఇలి దండ్రులు మూఁకునీవ్వనున్న చోనూరుకొనదు. అశాశ్వతవానికీవ్వకున్న చంద్రుడులేకున్న కుముదమెట్లుముకుళిత నొందునో యచ్చెముండును. ఆమె కులములోగోరిన వానికిచ్చినయెడల యట్టిదాంపత్యమే యానంద ప్రదీపరంజిలో దేలియాడగలదు. రజస్వలా వివాహములు చేసిన యన్నివిధముల కష్టములు గట్టెక్కగలవు. బాల్యవివా హముచేయుట చేతనేకదా బలాఘ్యులు కానివారును శూర త్వము లేనివారును దేనికిపనికి రానివారునగు బిడ్డలగాంచుట. దుర్బలగుటయు. కావున రజస్వలా వివాహములే యాచగణములో నుండవలయును. విద్యనేర్చినవారు సంసారముచేయు చున్నప్పుడు వీరికి కలిగినపుత్రుడు బలాఘ్యుడుగానుండును. తన పుత్రుని శరీరమును మనస్సును జాగ్రత్తగా సంస్కరింపగలదు.

కొందరు ఛాందసులు బాల్యవివాహములు చేసి స్త్రీలనధోగతి పాలుచేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాన శారదా వివాహశాసన రూపముదాల్చిన రజస్వలా వివాహములేలోకహితముగోరెడివి. ఇక నై ధవ్యమునుగూర్చి విచారితము.

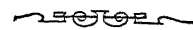
ఏదేశమున గాని, యేగృహమున గాని, యేవీధి యందుగాని, పరీక్షించి చూచితిమేని కనదోయికి వితంతువులే యధికముగాన్పింతురు. తదితర కులములకన్న బ్రాహ్మణులయందెక్కుడు వితంతువులు కాన్పింతురు. ఎందులకందురా కండ్లు తెరవని పసికూనలకే పెండ్లిచేయుట యాచారమైనది. ఇందుచేత వితంతువులు వారియందు మెండు. వితంతువులైన స్త్రీలదుస్థితి చూచినయెడల కఠినమైన మనస్సుగలవాడైనను కరిగి కన్నీరు స్రవింపజేయక మానడు. వారు విద్యావిహీన అగుటచేతనే పనికిరాదు. వాండ్లను గృహము లూడ్చుటకును నంట్లుదోముటకును వంటజేయుటకు మొదలగు వాటియందుపయోగింతురు. వారిని కష్టపెట్టు కష్టములు భగవంతునికే తెలియును కాని చెప్పుట నాతరముగాదు. వారికేగాని విద్యవచ్చి యుండిన యెడల నెచటనైనను విద్యచెప్పి బ్రతుకకలర. వాండ్లను పశువులకన్న నెక్కుడు హీనముగాఁ జూచుచున్నారు. తదితరకులముల కన్న బ్రాహ్మణ వితంతువుల యొక్క చర్యపరమహీనముగా నుండును. వాండ్లకుతల వెండ్రుకలుతీయించుట మొదలగు క్రియలుజేయుదురు.

వీరు తదితరకులములలో దలయెత్తి తిరుగుటకు వీలు

లేదు వీరేవిద్యగాని, చేతిపనులుగాని నేర్చుకుండినయెడల యెచట నైనను విద్యచెప్పి గౌరవపడయెచ్చబ్రతుకైన బ్రతుక వచ్చును. ఇట్టి సమయములో విద్యకాపాడగలము. వీరికి విద్య ముఖ్యము. కాన శారదావివాహ శాసనము వల్లనైనను వితం శువుల కష్టములు పోవును. ఇకబ్రహ్మచర్యమును గురించి విచారించుము.

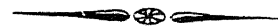
బ్రహ్మచర్యము పూర్వము ఆశ్రేయ మొదలగు స్త్రీలు సక్రమముగా జరిపిరి. అప్పటి కాలములో రజస్వల నంతర వివాహము లుండట చేతనేకదా ఆశ్రేయ బ్రహ్మచారిగా నుండుటకు వీలుకలిగినది. ఇప్పుడు కనులు తెరువని పసికూనలకు వివాహము చేయుచుండుట చేత బ్రహ్మచర్యము నెట్లాచరింతురు. ఆరోగ్యమునకు ముఖ్య సాధనము బ్రహ్మచర్యము. కొందరు స్త్రీలు బ్రహ్మచర్యము చేయు టావశ్యకము. బ్రహ్మచర్య మావశ్యకముగ జరుగ వలసినది వివాహితలు కాని స్త్రీలున్న యెడల విద్యాలయములు నైద్యాలయములు స్థాపించి పోషించ గలను. కావున నీచట్ట ము వల్లనైనను బ్రహ్మచర్య మాచరింతురని చెప్పటకు సాహసించు చున్నాను. మనదేశములో నాంగ్లదేశీయులు బ్రహ్మచర్యములో విద్యాలయములు స్థాపించి యున్నారు. ఇకనైనను మనవారు దానిని నిర్వహించ గలరు. కావున దేశాభి మానులార! భారత పుత్రులార! మీదేశమున మీజాతిని, మీనాగరికతను, కాపాడ నించితిరేని మీజాతి

కలకు రజస్వలా వివాహములు చేయుడీ. దేశమిట్టి దుర్బల జాతికి కారణమై పతితమై యున్న తరుణమున మూలకారణ మారసి దేశ కల్మాణమునకు రజస్వలా సంతర వివాహములే చేయుడీ? మన భారత మాతయొక్క పుత్రికలను విద్యా ప్రావీణ్యముగా జేసి భారత మాతను ధన్యతగా నొనర్చుడీ. మీరందరును యీచట్టమును యేకగ్రీవముగా నామోదించురని నాయభిప్రాయము. విద్య నేర్చిన స్త్రీలు దేశమునకు విఖ్యాతి తీసుకొని రాగలరు. కాన యిది యందగు నామోదించిన యెడల భారత దేశము కృతాభిమానము గాంచ గలదు. దేశ శ్రేయ స్సును, కాపాడ వలయునన్న సర్వ విధముల శారదా వివాహ శాసనమే యుత్త మోత్తమ మయినది. శాస్త్రీయమైనది. సమంజసమయినది. సకలశుభముల నొడగూర్చునది ఇంతటితో చిరమించుచున్నాను.



శారదా బిల్లన వసరము.

శ్రీ నడింపల్లి సుందరమ్మగారు. సాహితీ శి వ తరగతి
శారదానికేతనం గుంటూరు.



శ్రీసోదరీ మణులారా! సోదరులారా!

ఆసేతుహిమాలయ పర్వస్తమువరకు శారదాబిల్లును

గూర్చి యల్లకల్లోలము జరుగు చున్నది. శారదాబిల్లును స్థాపించిన ప్రముఖుల యుద్దేశ్యములేవన?

1. స్త్రీవిద్య నభివృద్ధి గలుగుననియు

2. పిల్లలకు చిన్నవయస్సులోనే యేకుంటియో యే గ్రుడ్డియో యేడ్డు మీరినవారలకో యిచ్చుటవలన భార్యా భర్తలకు యన్యోతలేక కష్టముల పాలగు చున్నారనియు,

3. చిన్నతనములోనే సంతానము గలుగుటవలన శిశువులు దుర్మలులై యుండమరనియు యిటువంటి కష్టములను తొలగించ గలందులకు స్త్రీలకు పడునాలుగు పదునైదు సంవత్సరములకు పురుషులకు పదునెనిది యిర్వది సంవత్సరముల వరకు వివాహములు చేయకూడదనియు ప్రభుత్వము వారి ద్వారా శారదాచట్టమును స్థాపించినారు. దీనివలన వర్ణాశ్రమ ధర్మములు నశించుటయు వర్ణసంకరములు గలుగుటయు ధర్మ శాస్త్రములో జెప్పబడిన నీతి ధర్మములు నశించుటయు దప్ప దేశక్షేమమెన్నటికిని గలుగనేరదు.

ఇదివరకు పన్నెండు, పది, సంవత్సరములకు బాలికలకు జేయు వివాహముల వలన గలుగు నష్టములను తొలగించ వలెనను నుద్దేశ్యముతో బయలు దేరిన శారదా చట్టము యను మహామారి ప్రవేశించడము వలన ముందెన్నటికో రాబోవు కష్టమును తొలగించుటకు మారు యీ నాలుగు మాసములలోనే వేనవేల కొలది నెలల బాలికలను బాలురను

కూడా పెండ్లియను వ్యాధితో ముంచివేయు చున్నది. ఏనాడో పాశ్చాత్యులు మనలను మోసగించి శాస్త్రములను గ్రంథముల నపహరించుక వెల్లి మనరాజ్యమును వారి స్వాధీనము చేసుకొని మనకు యేలాటి హక్కులను యివ్వక పారికి భృత్యులనుగా జేసుకున్నారని యీనాటికి మనము కనులు విప్పి వారితో పోరాడి మనకున్న వారితో బాటు గొన్ని హక్కులను గలుగజేసి స్వరాజ్యము యివ్వ గలందులకు వారితో బోరాడు సమయమున మనము నవమానములు మోసి కని పెంచిన బిడ్డలకు మనయుక్తా యుక్తముల ననుసరించి జేసుకొను వివాహముల కొరకు మన భారతీయులకుల గురువులైన శ్రీశంకరా చార్యులు మొదలైన పెద్దలు ముండగా మనకు విరోధులైన యింగ్లీషు వారిని యాచించి శారదా చట్టమును నిర్మింప జేయించు కొనుటకు మీయనస్సు లేల యొప్పెనోగదా? దీని వలన మనలో మనకే యైకమత్యత లేనట్లును, మనమీద నిదివరకు లేనటువంటి మరెయొక హక్కును ప్రభుత్వము వారికి గలుగ జేసినట్లు విశదపడు చున్నది. ఓ భారతీయులారా! యిట్లు యవివేకులు దురాచార పరాయణులు యుద్భవించుదురని యట్టివారిని మోయ వలసి వచ్చుననియే గోరూప భారణియైన భూదేవత కలియుగ ప్రారంభము నకు ముందే కన్నీరు గార్చినట్లు శ్రీభాగవత ధర్మము సూచించు చున్నది. పైనజెప్పబడిన నాలు గంశముల వలన శారదా బిల్లత్వవసర మనిగదా? మీయభి

[ప్రాయము. వేరువేరుగా విమర్శితము తర్వాత యవసరమో నవసరమో తెలియగలదు.

1. పది పన్నెండు సంవత్సరములలో వివాహముజేసిన యడల పదునాలుగు పదునైదు సంవత్సరములకే గృహస్థులైన స్త్రీలకు విద్యాభంగము గలుగునని చెప్పెదరు. పుట్టింటివారికి యత్తింటివారికి విద్యయందభిమాన మున్నయడల గర్భదాన ముహూర్తమునే నిలిపి విద్యచెప్పించకూడదా? యితర యాటంకము లేవియును లేనియడల విద్యకు బాల్యవివాహమొక యాటంకములొ లేకొంచ దగినది గాదు. ఇతరయాటంకము లేమైననున్నయడల వివాహము మానినంతమాత్రమున లాభ మేమి? యీకాలపు విద్యవలన పాశ్చాత్యస్త్రీల పద్ధతులననుసరించి నవనాగరికులనుగా జేయుటయేగాని పూర్వపుభారత నారీమణులవలె ప్రకాశింపజేయుట లేదు. కాబట్టి గృహస్థులైన స్త్రీలకు పతిభక్తిదైవభక్తియే ప్రాముఖ్యమైనవిద్యగాని యీనాటి విద్య విద్యగాదు. పూర్వము దమయంతి సావిత్రీ సుమతి అనసూయ మొదలైన స్త్రీరత్నములు వారిపతి భక్తి దైవభక్తులవలననే వారికి కర్మవశాత్పాతటస్థించిన మహాగోష్ఠములనుగూడా తొలగించుకొని మహాత్కృష్టతమమైన పదవిని బొందివారికి చంద్రికలను నీనాటికినిస్థిర జీవితములనుగా జేసికొని యున్నారు. వారిచరిత్రలను బట్టి జూడ స్త్రీకి పతి భక్తిదైవభక్తియే ముఖ్యమైన విద్యగా తోచుచున్నది.

(2) మనువు వాల్మీకి మొదలైన మహా ఋష్యాదులు వ్రాసిన ధర్మశాస్త్రములలో ధర్మార్థ కామములనే పురుషార్థములలో నొకటి బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్ర నాలుగు జాతుల వారికి కన్యకు పన్నెండు సంవత్సరములకు వివాహము చేయుట యత్యంత పావన మయినదిగా జెప్పి యున్నారు. అట్టి వివాహముల వలన పిల్లలకు పదునైదు పదునారు సంవత్సరము లైనా లేక వారికి స్వశక్తి పరిజ్ఞానము లేనిదే తలిదండ్రులు వారలకు చిన్న తనము నందే యే కుంటికో గ్రుడ్డికో యేండ్లు మీరినవారికో నిచ్చి వివాహములు చేయుట వలన వారికేమాత్ర మన్యోన్యత లేక వారి జీవితములను కష్ట నష్టముల పాలుచేయు చున్నారనియు, నికముందుజేయు వివాహములు కన్యకు పదునైదు సంవత్సరములైనా వెళ్లి కొంతవరకు స్వశక్తి పరిజ్ఞానము గలిగి వధూనెడులు స్వయముగా వరించితేనే గాని వివాహములు చేయరాదని జెప్పు చున్నారు.

గర్భ వాసము నందు బుట్టి యల్లారు ముద్దుగా బెంచుకొను తలిదండ్రులు ముక్కు పచ్చలారని తమ చిన్ని తనయలను యిట్టి ఘోరముల పాలు జేయుదురని జెప్పుట నమ్మదగిన విషయము గాదు. లేక, యొకా నొక చోట నట్లు కుంటికో గ్రుడ్డికో నిచ్చుట తటస్థించిన రెండవ వానియందు గూడా నిటువంటి లోపమేదియో యుండియే తీరును. ఇంక నిప్పటి కాల పరిస్థితులను బట్టి కుమార్తెలు గల తలి

దండ్రులు ధనము లేమిచే వరకట్నములు లాంఛనాలు జరుప లేక, యేరెండవ పెండ్లివానికో, యేండ్లమీరినవారికిచ్చుట తటస్థించు చున్నది. దీనికి కారణము కొడుకులు గల తలిదండ్రులకు ధనము నందున్న యాశా పాశమే కారణము. బాల్య వివాహము లంతరింప జేయుటకు తోడ్పడిన ఫీరోదాత్తులు వరకట్నము లంతరింప జేయుటకు ప్రయత్నించి నను గొంత వరకట్నవంటి ఫోరములైనా యంతరించి యుండును. కన్య కకు ప్రాథ వయస్సు వచ్చిన తర్వాత తన యిష్టప్రకారము వరించిన వరున కీచ్చుటయే మంచిదని చెప్పటవలన కన్య వరయతే గూఢం॥ యని చెప్పిన విధమున సౌందర్యమును జూచియే కన్య వరుని వరించును గాని కులభేదములను గాని; తనకు వారలకు షరత్పర విరుద్ధములైన తారతమ్య తలను గూడా గమనించక వయస్సు మీరిన దగుటవలన తలిదండ్రుల మాటలను లెక్కజేయక జక్కదనముగల యే యశస్వ జాతి పురుషు నైనను వివాహము జేసికొనును. అందు వలన వర్ణ సంకరములు గలుగుచున్నవి. కాబట్టి యిటువంటి కష్టములను ఛేదించుటకు బాల్య వివాహమే వజ్రాయుధమై యున్నది.

(3) బాల్య వివాహముల వలన పదు నాలుగు, పదు నైదు సంవత్సరములకే సంతానము గలుగుట తటస్థించు చున్నదనియు నింత చిన్నవయస్సునందు సంతానము గలుగుట వలన శిశువులు దుర్బలులై శౌర్య ధైర్యాదులు లేని వారలై

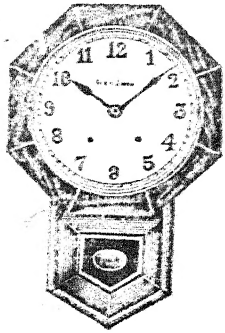
యున్నారనియు, తల్లులు బలహీను రాండ్రగు చున్నారనియు, దలచు చున్నారు. ఇట్లు హించుట మిక్కిలి పొరబాటు. మనకు ముందు రెండు మూడు తరముల క్రిందట మనమాతా మహి పితామహుల యొక్క సితరుల జీవితముల నాటికి వారేవిధమున బలపరాక్రమములుగల వారలయి యుండిరో మనము ప్రత్యక్షముగా జూడని విషయము లైనప్పటికి మన తలిదండ్రులు చెప్పట వలన వినియున్నారము గదా; వారి కటువంటి శక్తి సామర్థ్యములు ఆహార విహారాదుల వలనను వారప్పటి కా మున వాడబడు యాషధముల వలనను, వారి కట్టి శక్తి సామర్థ్యములు గలిగినవి గాని ప్రాథమిక వివాహములు జేసుకొని కనిన సంతానముగటవలన గాదుగాదా? సారవంతమైన ప్రదేశమునందుబెట్టి తగు నీటివసతిని గలుగ జేసిన ఫలవృక్షము మనకు స్వల్పకాలమునకే మంచి రసవంతమయి రుచికరమైన ఫలముల నిచ్చుచున్నది. చవిటి నేలయందు బెట్టి తగునీటి నివ్వక పెంచబడు ఫలవృక్షము చాలకాలము జరిగినను రసవంతమయి రుచికరమయిన పండ్ల నివ్వలేదు. ఇటులనే యాహార విహారదులను నౌషధముల మార్పుజేసిన యారోగ్యవంతులగుదునగాని బాల్యవివాహములు తప్పించి ప్రాథమిక వివాహములు జేసుకొనిసంతమాత్రముననే యారోగ్యవంతులు కానేరరు.

(4) బాల్య వైధవ్యములనుగూర్చి యాలోచితము; యుక్తవయస్సునందే పెండ్లిచేయుటవలన వెంటనే భర్తలు

చనిపోవుట తటస్థించినయడల వారలకు యేలాటి సుఖములు లేక వారి జీవితము లనంత దుఃఖములతో గడవవలసినవారగుచున్నారు. కాబట్టి బాల్యవివాహము లంతరింపజేసిన యిట్టి నిక్కట్లులు దొలగునని మీ యభిప్రాయము. నొసటకా ప్రాసిన వ్రాలుకన్న గలదే నూరేండ్లు చింతించినా. యన్నట్లు 12 సంవత్సరములకు ప్రాప్తించు బాల్య వైధవ్యములను తొలగించి ప్రాథమికవైధవ్యములను బలవరచవలెననియూ మీ యభిప్రాయము. పన్నెండు సంవత్సరములకు ప్రాప్తించు వైధవ్యము పదునాలుగు సంవత్సరములకు ప్రాప్తించిన నేమిచేయుదును. వీరు యీలోపు బావుకొను సుఖ మేమాత్రమే యుండును. దీనిమూలమునగూడ కొంత బ్రహ్మచర్యమునకు భంగమును మరికొంత దుఃఖమునకు కారణమేగాని శ్రేయోదాయకము గానేరదు. బాల్యవివాహములు లేనియెడల బ్రహ్మచర్యమును జరుపుదుమని దేశసేవకు పురుషులతో బాటు సహాయభూతుల మగుదుమని యిట్టి యవకాశముకొరకు నిరీక్షించు స్త్రీలే యున్నయడల స్వతస్సిద్ధముగా భగవంతుడే గలుగజేసిన బ్రహ్మచర్యమును గడవలేక వైధవ్యమని చింతించనేల? వారలను చూడలేక యితరజనులు ఆదుర్బడనేల? దేశసేవకులనుగాగాని విద్యావంతులనుగాగాని జేయకూడదా? అప్పుడు దేశము మంచిదశకు రాదా? మతధర్మములను మంటగలిపి జేసుకొను ప్రాథవివాహమువలన గాదు. భారతస్త్రీల చుద్ధరించుమనను మిషతో వచ్చిన శారదాబిల్లను ప్లేగు పది

పదకొండు సంవత్సరములక్రిందట గుంటూరుపట్టణము ప్రవేశించి వెంటనే నశించినట్లు నశించునో లేక నైజాము రాజ్యములో స్థావర మేర్పరచుకొనిన ప్లేగువలె స్థిరజీవియై యుండనున్నదో? భవిష్యత్తునుగూర్చి యెవరు జెప్పగలరు. ఓ భారత సోదరీమణులారా! శారదాబిల్లనవసరము. వేదశాస్త్ర నిషిద్ధ ముభావి కల్యాణమున కాటంకము పాతివ్రత్యమందారవల్లరికి పదనుపెట్టిన కొడవలి.





అమెరికన్ వాచి

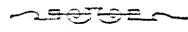
కంపెనీ

తెనాలి.



అయ్యో, మాకంపెనీలో అన్నిరకముల కొత్తగడియారములు సరసమైన కేట్లకు సప్లయ చేయబడును.

రిపేరింగు గ్యారంటీగా చేయబడును. మేము పొందిన యోగ్యతా పత్రములే సాక్ష్యము.



ప్రకటన.

కవిరాజు త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి బారట్లా, శతావధాని గారిచే రచియింపబడిన గ్రంథములు.

(1) కురుక్షేత్ర సంగ్రామము	1—0—0
(2) శంబుక వధ	0—10—0
(3) సూత పురాణం 1వ భాగము	1—8—0
2వ భాగము	1—0—0

వలయువారు:- ఈ అక్షరముకు వ్రాయవలయును.

అమెరికన్ వాచి కంపెనీ

తెనాలి.

- 1 ఈ పుస్తక లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు, శైక్రటిరి, శారదానికేతనము.
- 2 కవిరాజు, త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరిగారు, శతావధాని, బారిష్టరు, చైర్మన్, తెనాలి.

- 3 పాణికా కనకమ్మగారు, శైక్రటిరి, కస్తూరిదేవి విద్యాలయము, నెల్లూరు.
- 4 పండిత పెనుమత్స సత్యనారాయణగారు, తణుకు.
- 5 మాగంటి వాపిరెడ్డిగారు, ఏలూరు.
- 6 రావుసాహేబు వడ్లమాడి బ్రహ్మయ్యపంతులుగారు, రిటైర్డ్ డిప్యూటీ కలెక్టరు, నుంటూరు.

ద్రోణరాజు లక్ష్మీనారాయణగారు, ఏలూరు.

- 7 ఉదయరాజు భాస్కరాంబగారు, రాజమండ్రి.
- 8 వేదాంతం కమలాదేవిగారు, కాకినాడ.
- 9 కమలక, పులివెందుల కమలావతిదేవిగారు, రాజమండ్రి.
- 10 కమలక వరలక్ష్మమ్మగారు, బళ్ళారి.
- 11 ఆయ్యదేవర బొల్లత్రిపురసుందరమ్మగారు, నందిగామ.
- 12 సహదేవ నూర్యప్రకాశరావుగారు, రాజమండ్రి.
- 13 పడాల కోటయ్యగారు, బి.పి., బి.ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, తెనాలి.
- 14 కవిరాజు, దంతనాల వాగేశ్వరకాశ్రిగారు, తెనాలి.

బ్యాండ్ పేట, }
నుంటూరు.

ఇట్లు
కార్యనిర్వాహకధ్యక్షుడు
“భక్తకృష్ణ”

చిత్తము

చిత్తము
ఉత్తమం
లేవు -
ఉత్తమ
మనస్సు
వీగీతా
చిత్తము
తలచు
భావనా
చావులేని
ప్రేక్షక
లదిగా ఉం
న్న ఉత్తమ
యి ఉత్తమ
ధించి,
ధనకు దారి
దమయమని
దం చేయ
ంచి చిత్రం!

చిత్తము అనుభవం దాగా వెలకవుతున్నాయి.
ప్రతి కథకీ ఒక ఉద్దేశ్యం. దీని ద్వారా
ఉండబట్టి అనుభవం యిన్నితేజస్సుగా
ప్రచారంలో ఉండవలసి జరిగింది. ఇది ఇట్టి
గాను మాన్యంతోదాటు ఉద్దేశ్యాన్ని మాత్రా
అనుభవంను స్పష్టమయి నూపవచ్చును.

చిత్తంలో మొదటిభాగంలో మాన్యరిసం
పొంగిపోతుంటూ వెలులు వినిపించింది. రాను
కృష్ణ (విద్యార్థి) చక్కగా నడించాడు.
మోయిగాపాటపాడాడు. మిగతాపాత్రధారులు
కూడా కొంత సమకేనా ఇట్టిగానే మూసలో
బాగానే పోత లేరు. కాబాసాపాటు
చురుకైనవాడే కాని అనవసరజోక్యాలకొస్తే
ఒప్పుకుంటారా?

రెండోభాగం కొంచెం, తాపీగానడిచింది.
ఎక్కువ కిల్పం చూపవలసిన చోట్లలో తేలి
పోయింది. ఆంధ్ర సామ్రాజ్యాన్ని రాను
కృష్ణుడు రక్షించిన ఘట్టంలో ప్రేక్షకుల ఒళ్లు
వులకరించి అనందభాషలు కమ్ముతాయి.
సందేహంలేదు. నాటకం ఘక్కిలో పద్యాలు
చదవడం చిత్రానికి రాణించకపోయినా
ప్రేక్షకుల్ని రంజింపజేస్తుంది.

ఈ చిత్రంలో మంచిగానో చెడగానో ఒక
ప్రశ్నేకతవుంది. అది చిత్రాలపేర్లు, తారల
పేర్లు, సినిమా మనుషులపేర్లు సందర్భంగాను

మరింత
సంక
నిక ఆ
ప్రదా
ప్రజలు
191
బాగ్
ప్రజా
బాగా
చిత్త
సృష్టి
కాదు
చిత్ర
ఈ
మీ
అంటే
దేక్ష
గ్న
లేదు
ప్రశ్న
కృష్ణ
ప్రశ్న
జనా

డి)
పరివర్తన అధ్య
కాలు ప్రాయ
కాలు పరివర్తన
మొదటివర్ణం.
చిత్త పరివర్తన

(6) చెడ ఆరును విధ్వంసం చేయటానికి
పరివర్తన చేసినదేమిటి?
(7) పవనరేగాని, పద్మంగాని వాయు
నేర్పిన ప్రతి ఆంధ్రుడు నాటకాలు వాయు
సమర్థుడేనా? రెండుపదలమంది పండితుల
లో నాటకం వాయుగల సమర్థుడు ఒకరు
కన్నా వుండడంబారు యింగీ ఘోషా. తెలు

చి
లు ర
గించా
(
జమా
టార

END OF
TITLE